Naročnina $2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA Excellent advertising medium.

ST. 67. — NO. 67. CLEVELAND, OHIO PETEK, 21. AVGUSTA 1914. LETO VII. VOL. VII.

GROZOTE EVROPSKE VOJSKE. - PAPEŽ JE MRTEV.

Belgija preplavljena z vojsko.

Te dnij se bije silen boj med Nemci in med Angleži, Belgijci in Francozi. Poročila iz bojišča so jako skromna. Nemci baje silno hitro napredujejo. Avstrijci ne morejo ne v Bosni ne v Galiciji naprej. Poroča se, da nemški cesar ne bo predal kitajske naselbine Japoncem. Avstrija prosi Rumunijo in Bulgarijo, da ji pridejo na pomoč.

Pariz, 19. avgusta. Razširjena poročlia, da so Belgijci zapustili mesto Bruselj brez brambe niso potrjena. Toda v uradnih krogih se trdi, da so ta poročila mogoče resnična. Trdi se, da Belgijci sploh niso nameravali braniti Bruselja.

Washington, 19. avg. Državni oddelek je dobil danes poročilo, da je belgijska kraljeva družina pobegnila v Antwerp. Kraljevo palačo v Bruslju so prenaredili za bolnišnico. Ameriški poslanik Whitlock je še vedno v Bruslju.

London, 19. avg. Vsa severna in vzhodna Belgija je danes polna vojakov. Nemci so v zadnjih dneh navalili ogromne čete vojakov v Belgijo. Kljub strogo cenzuriranim poročilom se trdi, da bodejo imeli Angleži, Belgijci in Francozi hud boj z Nemci, in sicer v bližini Waterloo. Nemške armade pri Meuse in Moseli ste se združili. Nemška armada se razteza od Luksenburga do Nizozemske. Nobene vesti ni o Liegu. Belgijski vojni minister trdi, da se trdnjava še sedaj ni udala. Nizozemska poročila pravijo, da ko so Belgijci videli, da fortov ne morejo dalje obdržati, da so jih podminirali in spustili v zrak, da ne bi služili Nemcem.

Londonski listi poročajo danes glede Bruselja, glavnega mesta Belgije, sledeče: Bruselj je nastavljen Nemcem kot za "poboljšek". Čimdalj pridejo Nemci, tembolj zalezejo v sovražnikovo deželo in nasproti v levovo žrelo. Na fronti na obeh straneth bodejo Nemci zadeli na sovražne čete. Zgodovina se bo ponovila.

Nemški cesar je zbral 750.000 vojakov na belgijskem ozemlju. Kljub poročilom, da Nemci ne bodejo mogli prodreti skozi trojno armada Belgijcev Francozov in Angležev, se trdovratno vzdržuje vest, da imajo Nemci na vseh straneh uspehe.

Cincinnati, O., 19. avgusta. Tukajšni nemški konzul, po imenu Metzger je obelodanil, da ima direktno zvezo z Nemčijo. Ta nemški konzul je izdal sledeče poročilo: Vsi Poljaki na Ruskem, katerih je 18 milijonov, so se uprli proti Rusom. Splošna revolucija je zbruhnila. Vsi forti pri Liege so padli. Avstrijci so prodrli že daleč na rusko ozemlje. Blagor nemškemu konzulu, ki ima taka poročila, katerih ne dobi noben ameriški list.

New York, 19. avg. Nemški list "New Yorker Staats-Zeitung" prinaša v včerajšni številki sledeče sporočilo: Več čitateljev nas je vprašalo, zakaj se ne sliši ničesar o nemških vojnih zrakoplovov. Dejstvo pa je, da vsako noč poleti en nemški zrakoplov na široko morje, kjer je zbrana angleška mornarica, in vsako noč razbije eno angleško vojno ladijo, da potone. Odkar se je začela vojska so Nemci na ta način pogreznili že 19 angleških ladij.

London, 19. avgusta. Uradno poročilo vojnega ministerstva pravi, da se je vršila odločilna bitka med angleškim brodovjem in nemškim, toda o uspehu bitke ni nobenega poročila.

Rim, 19. avg. Nemški diplomatični zastopniki so na potu v Italijo. Skušali bodejo zadnjič, da pregovorijo Italijo, da napove vojsko Francozom in Angležem. Nemci pravijo, da bodejo napadeni od Japoncev, in da morajo pomagati.

Rim, 19. avg. Po celi Italiji so se vršili veliki izgredi proti Nemcem in Avstrijcem. V nobenem mestu nečejo trgovci prodajati Nemcem živil. Iz več mest so bili pregnani Nemci. Kakor hitro napove Italija vojsko Francozom in pomaga Nemcem, tako trdijo poročila, se dvigne vse italijansko ljudstvo proti vladi.

Petrograd, 19. avg. Vojni ruski minister naznanja, da so ruske čete prodrle v Galicijo in Bukovino na vseh krajih. Pet ruskih armadnih zborov, nad 170.000, je že prekoračilo avstrijsko mejo. Rusi so na potu proti Lvovu, glavnem mestu Galicije in Černovicam, glavnem mestu Bukovine.

London, 19. avg. Bulgarski in turški poslanik v tem mestu so danes znova trdili, da bodejo njih vlade nevtralne ves čas, kar bo trajala vojska. Zanika se, da bi Turčija mobilizirala, in tudi Bulgarija ni poklicala vojaštva pod orožje.

Haag, 19. avg. Iz Angliji sovražnega tabora prihaja brzojavka, da namerava nemški cesar uničiti ultimatum Japonske s tem, da bo naznanil da izroči nemške naselbine naravnost Kitajski, ne pa Japonski. S tem namerava nemški cesar vzeti Japoncem vzrok za vojsko, kajti Japonci so zahtevali, da morajo Nemci povrniti kitajsko zemljo Kitajcem, in če Nemci izročijo to ozemlje naravnost Kitajcem, morajo Japonci mirovati.

London, 19. avg. Tukajšni list "Express" danes izjavlja, da so angleške ladije do danes polovile nad 200 nemških trgovskih ladij, ki so imele skupaj nad en milijon ton tovora, in so bile z blagom vred vredne $300.000.000.

Rim, 19. avg. Poročilo iz Tridenta pravi, da Avstrija očitno mobilizira na italijanski meji. Nad tisoč delavcev dela utrdbe.

London, 19. avg. Brzojavka iz Rima poroča, da so nemški vojaki v Devinu (Magdeburg na Nemškem streljali na 3000 italijanskih delavcev, ki so živeli v svojih barakah. Ubili so jih sedem in ranili šestnajst, ker so kričali: Živijo Italija!

Rim, 19. avg. Brzojavke iz Dunaja poročajo, da je Avstrija obljubila Rumuniji vse srbsko obmejno ozemlje, če gredo Rumunci avstriji na pomoč. Ravno tako se poroča, da je Avstrija obljubila Bulgariji vso Macedoniji z Drinopoljem vred če napove Bulgarija Srbiji vojsko.

London, 19. avg. Nepotrjeno poročilo trdi, da je neka ruska oklopnica v Črnem morju zadela na mino in se potopila. Poročilo tudi pravi, da je pristanišče v Odesi v ognju.

Berlin, via Amsterdam and London, 19. avg. Nemške čete so danes zasadle rusko mesto Mlawa na Rusko Poljskem, ob železnici, ki vodi v Varšavo.

London, 19. avg. Da so nemške čete že popolnoma okoli Bruselja in da so prve predstraže že prišle celo do Antwerpa, se poroča po brzojavkah Reuter brzojavnega urada. Nemce so videli pri Herrenthals, 15 milj od Antwerpa.

Vse armade so izdale povelje, da vojni poročevalci ne smejo blizu, in raditega je silno teško dobiti poročila iz bojnega polja. Toliko je gotovo, ko likor se je zvedelo iz privatnih virov, da se vrši velikanska bitka v bližnii Bruselja. Nad poldrugi milijon vojakov stoji na obeh straneh. Splošno prepričanje je, da zvezna armada (Belgijci, Angleži in Francozi ne bodo branili Bruselja, pač pa hočejo nemško armado na levem krilu obkoliti, da pretrgajo zvezo z središčem in desnim krilom.

Precej zanesljivo poročilo iz belgijskega bojišča rdi: Resnica je, da s oNemci vzeli Belgijcem mnogo postojank, toda pri tem so zgubili 15 dni, ob katerem času je imela francoska armada čas, da se zbere in z novimi močmi napade sovražnika, ki je radi silnih in dolgih bojev že utrujen.

Ne gre se za nekoliko mest, ki so vzeta, pač pa bo glavna bitka odločila usodo, katere se udeležijo vse armade. Armade so pripravljene na boj na celi črti, ki se razteza od Basla na Švicarskem do Diesta v Belgiji, kar meri več kot 400 kilometrov.

Pariz, 19. avg. Vojni minister je priobčil sledečo uradno brzojavko: Poročila iz fronte naznanjajo, da so se francoske čete polastile mesta Morhiggen v Alzaciji, devetnajst milj od Metza. Napredek francoskih čet je bil jako hiter. Naše čete kmalu prekoračijo Vogeze. Jako številne čete Nemcev korakajo preko reke Meuse med Liege in Namurjem. Francoski brigadni general nam poroča sledeče: Nemci so ujeli francoskega husarja, nakar so ga peljali v neko alzaško vas, kjer so mu prerezali vrat. Cela vas lahko priča o tem dejanju.

Pariz, 19. avg. Tu sem sta dospela dva italijanska častnika, imenom Garibaldi, ki sta izurila 1000 Italijanov za vojsko. Italijani so prišli iz Amerike.

London, 19. avg. Uradna brzojavka, ki je dospela sem iz Pariza, naznanja, potrjuje vest od nekaj dnij nazaj, da so Srbi pregnali 80.000 mož močno avstrijsko armado pri Šabacu. Potrjuje se uradno, da so Avstrijci imeli jako teške zgube, 3000 ubitih in 5000 ranjenih. Srbi so zaplenili tudi mnogo topov in streljiva.

Peking, Kitajska, 19. avg. Tu so prepričani, da se vname boj med Nemci in Japonci pri Kiau Chau. V tej koloniji imajo Nemci nekaj nad 3000 vojakov, poleg tega so pa pristanišče podminirali, da ne more nobena ladija blizu. Dohod s suhega je jako težaven, ker je močno utrjen in prepleten z bodečimi žicami i npodminiran. Na tisoče kitajskih kulijev je pomagalo zadnje čase utrjevati mesto.

London, 19. avg. Brzojavka, ki je prišla potom brezžičnega nemškega brzojava iz Berolina, naznanja, da so se nemške čete 17. avgusta spoprijele z ruskimi četami, in da so dobili Nemci veliko zmago. Ujeli so nad 1000 ruskih ujetnikov.

Pariz, 19. avg. Znani bivši ruski minister za časa rusko-japonske vojne grof Witte se je včeraj glede vojne izjavil sledeče: Evropska vojna ne more trajati dalj kot kvečjem dva ali tri mesece. Končala se bo s porazom Nemčije. Trenutek je prišel za Rusijo, da naredi svoje delo. Ruska mobilizacija, je počasna, toda gotova, in že danes ima car na bojnem polju nad dva miljona vojakov. Na vsak način pa pomeni ta vojna grozno katastrofo za Evropo. Minilo bo 50 let predno bo zopet normalen položaj v Evropi.

Rim, 19. avg. Tržaški dopisnik "Corriere de Italia" poroča, da so bili v Avstriji prisiljeni opustiti kampanjo na Ruskem. Velik del čeških vojakov se je spuntal in ni hotel dalje streljati. Mnogo njih je bilo takoj ustreljenih.

Kodanj, 20. Japonski poslanik je zapustil Berolin.

———o———

"Zveza katoliških Slovencev".

Dne 11. avgusta se je otvoril v Chicaki že dolgo bobnani katoliški shod. Am. Sl. je dva meseca delal reklamo za ta shod, in pričakovali smo, da se ga udeleži kakih 500 oseb. Resnično pa je, da so na shod prišli sledeči: Kranjec, Sojar, Černe, Kompare, Šalovan in Zakrajšek. Šest duhovnov. Poleg tega pa Nemanich, njegov sin, Zaviršek, Klepec, dr. Ivec, Zalar, Dunda, vsi iz Jolieta, dr. Seliškar iz Clevelanda in dva druga. Najprvo so planili po socijalističnem in delavskem časopisju. Obsodili in prekleli so "Glas Naroda", "Glasilo" "Gl. Svobode", "Clev. Ameriko", "Proletarca" in "Narodni Vestnik". Sami so priznali, da imajo ti listi najmanj 70.000 čitateljev, in vsi ti čitatelji so zapeljani in duševne reve, ker ne berejo "Am. Slovenca". Bridke solze so točili, ker ima Am. Sl. komaj 2000 naročnikov. Zabavljalo in psovalo se je na napredne Slovence v Ameriki kot v Albaniji. Ko so se napsovali, so dali ime zvezi "Zveza katoliških Slovencev v Ameriki". Član mora plačati 25c na leto. Agitirali bodejo za Slovenca" in "Ave Marijo" tiskali posebne brošure, itd. Tudi inkorporirali se bodejo, ko bo en tisoč članov. Predsednikom je bil zvoljen dr. Seliškar, ki se je izjavil, da bo kar sam takoj upisal 300 Clevelandčanov v Zvezo, tajnik je Kazimir Zakrajšek, blagajnik pa dr. Ivec. Na shodu so duhovni nabrali med seboj $16 za prve stroške. V "Proletarcu" smo videli primerno sliko, ki kaže te slovenske duhovne, kako sedijo pri bogato opremljeni mizi, in pri vratih se jim prikaže Kristus bos in siromašen ter opominja slov. duhovne, naj bodejo trezni, mirolJubni in prijateljski, toda duhovni so Krista pognali čez vrata. Jako značilno!

Naši dopisi.

Cleveland, O. Dne 9. avgusta je bilo zbranih preko 3000 Slovanov v Clevelandu v Grays Armory, da se protestira proti vojski v Evropi, posebno proti Avstriji. Tu so bili Slovenci, Rusini, Poljaki, Slovaki, Srbi, Hrvati in Čehi. Od vseh slovannskih narodov so bili navzoči tudi njih duhovni, le slovenskega ni bilo. Tu smo videli, kdo je vnet za slovensko stvar. Naši duhovni voditelji spijo mirno spanje, ker jim je mogoče posvetni mamon večja skrb kot slovanska zavest. Pa saj se sami ne poznamo dobro. Koliko naših ljudij trdi, da so "Kranjci". Če vprašam moža, čegava je ta cerkev, bo rekel kranjska, če vprašam ženico, kaj si, pravi kranjska, fant je kranjski, in če vprašam od kod si doma, pravi s Kranjskega, duhovnik je tudi kranjski, in če mu rečem, da je Slovenec, pa pravi, da ni, da je Kranjec. Jaz pa mislim, da so Kranjci tudi Slovenci, in v prvi vrsti Slovenci, kajti na Kranjskem živijo tudi Kočevarji, ki so tudi Kranjci, ker so na Kranjskem doma, toda Slovenci pa niso, pač pa Nemci. In potemtakem, ker se čutimo Kranjce, ni čuda, da ni bilo slovenskega duhovna na protestni shod, ker ga pač nimamo, pač pa samo kranjskega.

Poglejmo nekoliko v zgodovino, kaj je pravilno ime, Kranjci ali Slovenci! Zgodovina nam pove, da so bile slovanske dežele že pred 2000. leti naseljene z ljudstvom. Starinoslovci prištevajo Ilirom mogočen narod pred Rimljani, kakor pesnik poje: Mogočen na morju Ilirjan je bill, ko se je Rimec še ladije tesat učil. Ilirci so se delili v več plemen, med njimi so bili tudi Veneti.

Leta 128 po Kr. so prišle današnje slovanske dežele pod rimskega orla. Rimljani so gospodovali v naših deželah, takrat ni bilo še med ljudstvom tiste razlike kot jo opažamo dandanes v jeziku. Slovani so sami sebe nazivali Slovane, tujci pa so jim rekli Veneti.

V 9. stoletju sta se rodila brata Ciril in Metod v Solunu. Ta dva brata sta prvav poslovenila naroden in verski jezik. Leta 870 jima je papež Hadrijan II. dovolil bogoslužje v slovenskem jeziku. Pa ni trajalo dolgo, ko se je oglasil nemški škof ki je v ljubezni do bližnjega Slovana ukradel slovansko bogoslužje. Leta 886 so Nemci z vojaško silo pregnali 200 Metodovih učencev iz njih domovine. Ti učenci so šli v Bulgarijo, Rusijo, Dalmacijo, kjer še danes opravljajo njih potomci versko bogoslužje v domačem jeziku.

To je zgodovina mladih let in mi je dobro v spominu. Nikkdar na svetu še v nobenem časopisu nisem videl zapisano, da je to "kranjski list", pač pa vsadko pravi, to je slovenski list. Celo "Amerikanski Slovenec" v Jolietu ne pravi, da je "Amerikanski Kranjec", pač pa Slovenec. Listi so pisani za slovenske delavce, ne pa za kranjske delavce. In kot Slovenci smo Slovenci, kot Kranjci smo pa Avstrijci, ker nas je avstrijska vlada tako krstila. Obrezala nas je Jude, vzela ime Slovenec, in nam dala ime Kranjec. Zato pa mi ne maramo tega imena. Kot Slovenci se čutimo brate s Srbi, kot Slovenci se priznajmo pred celim svetom. Kdor pa hoče biti Kranjec, naj gre h Kočevarjem, ti so tudi Kranjci, ki na Kranjskem stanujejo. Narod, bodi zaveden.

Čitatelj lista A. K.

Papež Pij X. je umrl.

Evropska vojska ga je silno užalostila. Bil je enajst let papež. Volitev novega papeža bo silno težavna, ker se kardinali, ki so raztreseni po svetu, ne morejo hitro zbrati. Ne sluti se niti najmanj, kdo bo naslednik Pija X.

Rim, 20. avg. Papež Pij X. je umrl ob pol dveh danes zjutraj. Smrt je prišla, ko se je boril dvanajst ur z življenjem in smrtjo. Zdravniki so mu dajali zadnje trenutke močna zdravila, da bi ga obdržali pri življenju, toda ko je za trenutek oživel, je padel zopet v omedlevico. Zadnje besede papeža so bile: Sedaj, ko se bliža moj konec, začnem misliti, da mi Bog hoče prizanesti, da bi doživel vse strašne grozote, katere bo prinesla vojska nad Evropo.

Žalost nad evropsko vojsko pravijo, da je spodkopala papežu zdravje. Umrl je za pljučnico in pljučnem katarju, katere bolezni s oga že večkrat nadlegovale. Včeraj se je papež precej boljega počutil, in zdravniki so bili mnenja, da mu bo odnehalo, toda kmalu potem se je bolezen poslabšala in umrl je kmalu po polnoči. Zadnje dneve je že teško dihal in neprestano je tožil o glavabolu. Izmed duhovnov je bil navzoč pri papeževi smrti monsignor Rosa, o katerem se trdi da mu je papež izročil svoje zadnje želje, in da bo tajnik prihodnjega konklava, ko se bo papež volil. Kardinal Merry del Val, dražvni tajnik papeža, je dan poprej naznanil vsem kardinalom, da se bliža konec.

Takoj ko se je vnela evropska vojska, je papež zbolel. Skušal je posredovati pri raznih vladarjih, toda zaman. Potem je naročil vsem katoliškim cerkvam po svetu, da morajo prirediti posebne molitve za mir. Poročati so mu morali vsak dan iz bojišča in porabil je vsako priliko, da bi kje posredoval Najbolj ga je žalostil začetek vojske med Avstrijo in Srbijo, ker je bil prijatelj obeh držav.

Nekaj iz življenja papeža. Giuseppe Sarto, kakor se je prej imenoval, je bil rojen 2. junija 1835, v vasi Riese, blizu Benetk. Rojen je bil od kmečkih starišev, ki so ga v mladosti le teško pošiljali v šolo radi revščine. Neki sosednji duhoven se je konečno zanj zavzel, da ga je spravil v semenišče v Castelfranco. Pozneje je študiral tudi v Padui in je bil leta 1858 posvečen v duhovnika. Šestindvajset let je služil po raznih farah kot kaplan in župnik, dokler ga ni Leon XIII. imenoval za škofa. Leta 1893 pa je bil imenovan kardinalom in tri dnij pozneje patrijarhom v Benetkah. Toda eno leto ni mogel priti v Benetke kot patriarh, ker je italijanska vlada trdila, da ima ona pravico imenovati patriarha, ker je to pravico podedovala od nekdanje benečanske republike. Prepir se je končal s tem, da je tedajni laški kralj sam potrdil Sarta za patrijarha. Sarto je bil kot patrijarh velik prijatelj italijanske vlade, in kadar je prišla kraljeva družina v Benetke, jo je obiskal. Bil je tudi spovednik kraljice Margerite. V svojem življenju je bil jako priprost. Kot škof in kardinal je šel skoro vsak dan ljudi in se prosto gibal na cesti. Kot papež je potal takozvani "vatikanski jetnik", da nameč ni smel iz Vatikana. To mu je bilo jako neljubo, ker je bil vedno rad na prostem. Tekom prvih dveh ali treh let je odpravil mnogo brezpomembnih ceremonij na papeževem dvoru, toda kasneje jih je zopet upeljal. V politiko se ni dosti mešal, in je vedno obsojal nastop posameznih duhovnov in škofov, ki so podirali to, kar je on učil. Ker se ni umešaval v politiko, je imel tudi mir pri raznih vladah. Tekom svoje vlade je upeljal mnogo cerkvenih reform, kot gregorijansko petje, kodifikacijo cerkvenih postav in revizijo vulgate.

Papež Pij X. pa je objednem hotel imeti popolno kontrolo nad vsemi duhovni, in je raditega leta 1907 izdal posebno encikliko, v kateri je obsodil in proklel moderne ideje duhovnov, kar je povzročilo precej prepira med duhovni. Na Nemškem, Angleškem in Italiji je izobčil več duhovnov, ki so bili takozvani privrženci "moderne ideje". Pozneje je še dvakrat izdal enako encikliko.

Konklavij, pri katerem je bil Sarto zvoljen papežem, je bil večinoma iz samih Italijanov, en sam angleško govoreč kardinal je bil med njimi, ameriški kardinal Gibbons. Sprva se je mislilo, da bo zvoljen kardinal Rampolla, toda avstrijski cesar je ostro protestiral proti njemu, ker je bil Rampola prijatelj Slovanov. Sedemkrat so morali kardinali glasovati, da je dobil Sarto večino vseh glasov, namreč 50 izmed 62 navzočih kardinalov.

Silno neprijetno je sedaj za kardinale, ker ne morejo v Italijo. Pravila namreč govore, da se mora deset dnij po smrti zbrati kardinalski kolegij, ki naj začne z volitvami novega papeža. Dohod kardinalov v Rim bo jako težaven radi vojske.

*

—Umrl je v četrtek zjutraj eden starih Clevelandčanov Anton Kolar, dolgoletni gostilničar, zadnje čase bivajoč na 3222 Lakeside ave. v starosti 54 let. Pogreb se vrši v soboto dopoldne. Bil je član dr. sv. Vida, št. 25. KSKJ.

—Davčna oblast Cuyahoga county se pripravlja za vse slučaje pri razdelitvi davkov. Če se jeseni suhim posreči odpraviti saloone iz Ohio, bo dobila Cuyahoga Co. $1.300.000 manj davka na leto. Zato pa bodejo zvišali davke za 15 stotink, kar bo za marsikaterega precej občutno. Cuyahoga county potrebuje za prihodnje leto devet milijonov dolarjev za stroške.

—Pogorela je tovarna Parson and Parson na 76. cesti, kjer so izdelovali celulold.

—Delavska zbornica v Clevelandu je poslala Wilsonu prošnjo, naj vlada zapleni vsa žitna skladišča, če draginja ne bo odnehala, in naj vlada določi cene živilom.

Rotterdam, 20. avg. (četrtek) Uradna brzojavka iz Berolina poroča, da Nemčija ne bo predala Kiau-Chau Japoncem. Nemci se hočejo boriti za svojo naselbino.

—Ponesrečil se je rojak Primož Fust, stanujoč v Collinwoodu. Delal je v Transfer house in mu je stroj silno poškodoval nogo.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko $2.00
Za Evropo $3.00
Za Cleveland po pošti $2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:
CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15.000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 67. Friday Aug. 21. 1914

Slovani zahtevajo pravico!

(Zveza čeških časopisov v Zjed. državah hoče nastopiti proti zlobnim nemškim trditvam. Nemci namreč bi radi pregovorili Amerikance, da so Slovani nekulturni in barbarski. V ta namen se je ustanovila zveza slovanskih časopisov, katere namen je pojasniti ljudem resnico in pravico. Prvo naznanilo te zveze prinašamo v sledečih vrsticah.

Chicaški Nemci so imeli pretečeno sredo veliko zborovanje v Avditoriju, kjer so prosili ameriške državljane, naj mislijo pravično o Nemcih in o nemški vojski. Mi smo za to, da se z Nemci pravično postopa, in vsak pameten človek mora to priznati. Enega se ne sme zapostavljati drugim, ker vsak človek na svetu ima enake pravice. **Toda Slovani morajo pomisliti, da so Nemci ravno pri tej seji, kakor tudi danzadnevom napadali in napadajo Slovane kot "barbare", "Azijate" ali pa semi-Azijate!"**

"Ali je to pošteno in pravično napram Slovanom? Nemci kričijo, naj se postopa pravično z njimi, in v imenu celega slovanstva morajo tudi Slovani zahtevati, da Nemci pravično postopajo s Slovani!

V Chicagi živi 600.000 Slovanov, ki se razdele na Čehe, Poljake, Ruse, Slovake, Slovence, Hrvate in Srbe. In v vseh Zjedinjenih državah živi štiri milijone Slovanov! In v imenu teh štirih milijonov Slovanov slovesno protestiramo, da bi nas Nemci imenovali "barbare".

Mi Slovani ne zahtevamo ničesar druzega kot poštenost in pravičnost. Saj nas cel svet pozna, da nismo ošabni, pač pa ponižni in najraje hlapci drugih narodov!

Če bi bila avstro-ogrska vlada pravična napram svojim državljanom, ki so slovanskega pokoljenja in bi enako postopala z vsemi državljani in narodi, ki živijo v okvirju Avstrije, **tedaj danes na svetu ne bi bilo tega strašnega klanja, mi bi živeli v miru in ljubili bi Avstrijo kot svojo domovino!**

In mi se strašimo ideje, kako je mogoče, da se duh narodnega sovraštva in nestrpnosti more prenesti v to deželo svobode in enakosti, v Zjedinjene države, katere ljubimo in spoštujemo kot našo drugo domovino!

Mi imamo resnično spoštovanje do poštenih in miroljubnih nemških državljanov in naše simpatije so z onimi, ki obžalujejo silno evropsko nesrečo. Mi spoštujemo ljubezen vsakega za svojo domovino, ker tako je človeku prirojeno.

Toda mi Ameriški Slovani, prosimo nemške ameriške državljane pred celo ameriško javnostjo, da nam skažejo dvojno ljubav:

V imenu pravice prosimo vas, nikar ne trdite, da Slovani, ki živijo v Avstriji in na Ogrskem, nimajo vzroka, da bi bili nezadovoljni, nikar jim ne predbacivajte, da so nehvaležni napram svoji domovini, nikar jih ne imenujte izdajalce napram Franc Josipu!

Suženj ne more biti zadovoljen s krutim in sebičnim gospodarjem.

Slovan, ki hoče odvrniti od sebe udarce biča, s katerim so ga tepli stoletja, ne more biti imenovan nehvaležnikom raditega.

Svobodoljuben mož, ki neče spolnovati postav tirana, se ne more imenovati izdajalca.

Mi imamo tisoče dokazov, da je avstrijska vlada tista, ki je nehvaležna proti Slovanom, ki mora plačevati največje davke v Avstriji, in ki imajo najmanjše pravice v Avstriji, in mi imamo tisoče dokazov, da je avstrijska vlada izdajalka napram svojim narodom, ker skuša zatreti vsako narodno gibanje. Mi svobodno trdimo, da je Avstrija začela vojsko proti volji devet desetin svojih narodov. Cesarski Dunaj je pozabil, da je še kaj druzega v Avstriji kot samo Nemci na Dunaju in ravno raditega, ker je bila avstrijska vlada tako pozabljiva se je začelo klanje v Evropi, ki bo zahtevalo milijone človeških mladih življenj, pohabljencev in siromakov.

Da, mi ne smemo zanikati, da je v Avstriji vse-slovansko gibanje, toda vprašanje je, kdo je zakrivil to vse-slovansko gibanje! Absolutna in germanistična avstrijska vlada, ki je pritisnila Slovane v Avstriji k tlom, Nemcem pa, katerih je malo v Avstriji, je dala vso moč in pravico. Avstrijski Slovani so se v svoji dolgi in mučni šoli naučili, da se le združeni lahko obranijo usode, kakoršnjo imajo danes Poljaki na Pruskem, katere nemška vlada počasi, toda gotovo iztreblja iz zemlje! Pomnite, da Poljaki v Nemčiji niti govoriti, niti moliti ne smejo v poljskem jeziku! In to se pravi pravica in poštenost! In ravno ista usoda čaka Slovane v Avstriji, Čehe, Moravce, Slovake, Slovence in Hrvate! In danes je v Avstriji že tako daleč prišlo, da smatrajo Slovani kot nekako dobroto vlade, da smejo govoriti v svojem — materinem jeziku!

Ali ima narod pravico živeti? Ali je vsakemu narodu pod solncem dovoljeno živeti? Oni, trdijo, da Slovani nimajo pravice do življenja, imajo prav, da Avstrija zatira Slovane in mi smo trdili povsem napačno. Toda če priznamo, da je vsakemu dan prostor pod božjim solncem, da sme vsakdo mirno in svobodno živeti na svetu, tedaj je resnica, da je Avstrija nakopičila nad svojo glavo tisoče zločinov nad Slovani, da se je milijonkrat pregrešila proti civilizaciji in človeštvu, in da sedaj samo žanje, kar je sejala.

In Srbija? Prosimo vas, ne imenujte Srbov nehvaležnih napram Avstriji! Ves svet ve, in Avstrija ni mogla in se ni drznila še nikdar zanikati tega, da je bila ravno dunajska diplomacija kriva, ki je oropala Srbe njih dolgo zasluženega sadu, ki je Srbe oropala zmage nad Turke, da Srbi niso namreč dobili pristanišča ob morju, katerega so si izvojevali. In zopet je krivda avstrijske diplomacije, da se je Črnogorcem ukradlo mesto Skader, katerega so Črnogorci s sijajnim junaštvom in požrtvovalnostjo dobili za sebe. In Avstrija je mali Črnigori ukradla Skader in ga dala divjaškim Albancem, ki niso žrtvovalil ničesar zanj, in kateri Albanci Avstriji neprestano škodo delajo. Kaj bi rekla Avstrija, če bi se bojevala dve leti in žrtvovala tisoče svojih državljanov, in bi si končno osvojila močno mesto, pa bi prišli Črnogorci in bi Avstriji vzeli to mesto? Kje je tu pravica!

Ali imajo torej Srbi in Črnogorci kak vzrok, da so hvaležni Avstriji?

Drugič. Radi zgodovine, ne imenujte Slovanov barbarov ali napol-barbarov. Kdor to trdi, ta ne ve, kaj je zgodovina. Mi nismo prijatelji carizma. Mi ga ravno toliko sovražimo kot absolutizem avstrijskega cesarja ali militarizem nemškega cesarja.

In kdo se drzne Slovane imenovati barbarske! Ali naj privedemo pred oči sveta vse časnikarje in govornike Slovanstva, ki so svet pomnožili z bogastvom svojih idej! Kdo je bil slavni Komenski, ki je pred tristo leti naredil tako revolucijo v šolskem poduku, da se po njegovih idejah še danes ravna ves svet, celo Nemci učijo v svojih šolah po idejah slavnega Komenskega. Ali ni bil ravno ta Komenski Slovan, Čeh?

Ali naj imenujemo Kopernika, slavnega Poljaka, ki je še pred Newtonom položil temelj modernemu zvezdoznanstvu? Kdo je bil neustrašen zagovornik svobodo in vesti kot nesmrtni John Huss, Čeh, ki je umrl mučeniške smrti za svoje prepričanje? Bil je večji kot Luter, na katerega se Nemci toliko ponašajo. Ali naj povemo svetu, da so Čehi v Pragi imeli prvo univerzo v Avstriji in Nemčiji, veliko prej kot pa so mogli Nemci toliko kulturno napredovati, da so ustanovili svojo univerzo!

Ali je pošteno, da se imenuje barbare narode, ki so dali svetu take može kot Lomonosov, Mestorovich, Tesla, Purkyne, Pavlik, Hrdlička, najslavnejši antropologist Smithsonian učenega zavoda v Washingtonu. Da ne pozabimo profesorja Mečnikova iz Pariza, velikega ruskega zdravnika, in gospo Skodlowsko, Poljakinjo, ki je iznašla radium.

Kar se tiče literature, so Slovani dali svetu Dostojevskega, Turgenjeva, Puškina, Tolstoja, Čehova, Vrhlicky, Sienkiewicza, če že hočemo omeniti samo nekoliko njih, katerih dela so bila prestavljena v vse svetovne jezike.

In slovansko ime je posebno ponosno na polju umetnosti. Imena slovanskih mož se glasijo po celem svetu. Kdo še ni čul slavnih del Dvoraka, Čajkovskega, Chopina, Smetana, Musogorski, Rimski, Korsakov, Nedbal, Lehar, Friml, in drugi. Njih skladbe dobite pri vsake mnajboljšem koncertu. In naši slovanski kiparji in slikarji kot so slavni Vereščagin, Brožik, Mucha, Švabinsky, Korgel, princ Trubecki. Kupka, Holarek. Njih slike dobite v vseh angleških leposlovnih listih, v francoskih in nemških. In vsi ti slavni ljudje, znani celemu svetu, so bili Slovani.

In ali je pošteno in pravično, da se imenuje rod, ki je svetu dal take može, barbarski?

Tudi mi Slovani zahtevamo pravico in poštenost!

Zgodovina naj gre svojo pot. Boj naj se vrši kot se. Vsak narod naj pokaže kaj zna. Končni uspeh boja bo pa le, da bodemo vsi otroci in bratje proste zemlje.

Razlika jezika in rojstva ne sme biti vzrok, da sovražimo in ubijamo eden druzega. Kadar se bodejo odpravile kraljeve pijavke iz Evrope, ki hujskajo narod proti narodu, kadar se bodejo odpravili privatni interesi, ki ubijajo ljudstvo, tedaj ne bodemo imeli tako tragičnih dogodkov kot jih imamo danes, ko zadostuje beseda ene pijavke na prestolu, da se pokolje milijone ljudij.

Predvsem pa: Ne imenujte Slovane barbare, kajti vsak narod je barbarski, ki prime za orožje, da ubije svojega brata! Enaka pravica za vse, mi zahtevamo pravico in poštenost!

Narodni Dom.

V pojasnilo slovenskim društvom i nposameznikom o zadevi nameravanega Narodnega Doma v Clevelandu podamo glavne točke, ki so bile sklenjene na konvenciji odposlancev za narodno zgradbo.

1. Ime nove stavbe se glasi Slovenski Narodni Dom.

2. Dom naj se sezida s pomočjo delnic in prostovoljnimi prispevki. Delnice naj bodo po $10 in jih bo odkupoval direktorij N. D., kadar se začne stavba izplačevati.

3. Glavno besedo pri Domu imajo društva. Vsako društvo, ki iz svoje blagajne kupi vsaj pet delnic ($50.00) bo ustanovni član Narodnega Doma. Druge delnice naj kupujejo člani pri svojih društvih. Plačevalo se bo lahko na obroke.

4. Za začetek naj se S. N. Dom inkorporira za $25.000. Pozneje se glavnica zviša. Za dobitev čarterja je treba imeti podpisanih delnic za $2500, gotove svote pa eno desetino tega, torej $250.

5. Sklenjeno je bilo, da se do prve seje dajejo delnice samo društvom, ker na tej seji se bodo delala pravila za organizacijo, torej bodejo imele le društva potom svojih zastopnikov pravvico ukrepati, kako naj se posluje nadalje.

6. Vsako društvo, ki pošlje delegata na prvo sejo, se mora podpisati za najmanj pet delnic ($50.00) in mora vplačati najmanj eno desetino ($1.00) na vsako delnico, in sicer takoj pri prvi seji. Lahko se pa društva zavežejo za več delnic. Delegati društev bodo imeli pri prvi seji toliko glasov, za koliko delnic se je društvo zavezalo.

7. Vsako društvo, ki je sklenilo vzeti delnice, naj izvoli dva delegata za prvo sejo, ki naj prineseta s seboj vsaj eno desetino obljubljene svote.

Izvoljenih je bilo pri zborovanju sedem mož, ki vložijo prošnjo pri državnem tajniku za inkorporacijo. Prošnja je prišla nazaj odobrena in ima zdaj omenjeni odbor pravico pobirati od društev podpise za delnice. Društva se morajo vpisati za najmanj 250 delnic ($2500) predno se vrši delniška seja. Rabimo torej 50 društev po pet delnic ali 25 društev po 10 delnic. Ker se gre tu za splošno narodno korist, je upati, da se bodo društva odzvala tudi za večje svote, zlasti še, ker se v začetku plača le po en dolar na delnico, ako ni mogoče več. Ostalo se plača tekom enega leta, kakor je bilo priporočeno od zadnje konvencije.

8. Vsako društvo, ki obljubi vzeti delnice in je zvolilo dva delegata, naj o tem obvesti odbornika Jos. Jarca, 1358 Marquette Rd. in sicer morata delegata priti osebno k njemu na dom, da se vpišeta v delniško knjigo v imenu društva. Kakor hitro so vsi pogoji spolnjeni kot označeno zgorej, bo odbor sklical sejo delegatov Narodnega Doma.

Kakor vse kaže, je zanimanje za Narodni Dom v Clevelandu vedno večje. Takoj po zborovanju se je odzvalo več društev, ki so imela dosedaj seje. Priglasila so se dosedaj naslednja društva: Slovenija, Napredne Slovenke, Srca Marije (staro), Naprej, Lunder-Adamič (11 delnic), Glas Clev. Delavcev, dr. Janeza Krstnika (10 delnic).

Na konvenciji se je zbralo prostovoljnih doneskov $40.25 med delegati. Druge svote bodo objavljene pravočasno.

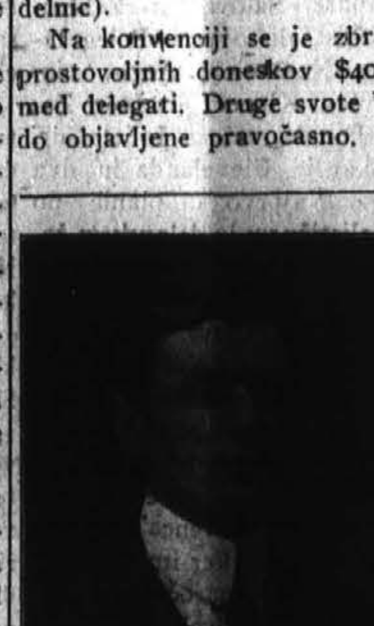

NAŠIM ROJAKOM.

Naš potovalni zastopnik Mr. Anton Šabec je sedaj na potu po državah Indiana, Illinois, Wisconsin, Michigan, Minnesota in Kansas. Obiskal bo vse stare naročnike ter objednem skušal pridobiti nove naročnike. Rojake po raznih naselbinah prosimo. da mu gredo na roko, On je opravičen pobirati naročnino, sprejemati naročila za oglase in tiskovine.

Uprava Clev. Amerike.

Aretacija. Kakor smo že poročali, je bil pred kratkim aretiran župnik Vinodolac, katerega so oddali sodišču v Rovinju. Sedaj se potrjuje, da je župnik res odobraval atentat v Sarajevu, kar je tembolj čudno, ker je bil znan Vinodolac kot sovražnik Srbov in privrženec trialistične ideje.

Časopisje je dandanes svetovna sila. Človek brez časopisa je kakor [illegible] za življenje. Berite, učite se!

Zemljišče in banka.

Mi vzamemo vašo hranilno knjigo kot predplačilo na naše fine lote na Heights View Subdivision na Warner Rd. blizu parka Turney Rd. The Wolfe Sill Realty Co.. Telefoni Bell Main 2941. Glavni urad 402 Garfield Bldg. Central 414. (69)

Staro in dobro upeljano posestvo za trgovino je naprodaj, blizu slovenske cerkve. Vprašajte 6217 St. Clair ave. (70)

Naprodaj je več dobrih preprog poceni, in tudi avtomobil za osebno vožnjo in za tovore vse skupaj. Prav poceni. 6702 Bonna ave.

NAZNANILO.

Članicam dr. Srca Marije (staro) se tem potom naznanja, da je društvo pri zadnji mesečni seji sklenilo, da se korporativno udeleži veselice ob priliki blagoslovljenja zastave dr. Marije Vnebovzete JSKJ., ki se vrši na delavski dan, pondeljek, 7. sept. Katera se ne udeleži, zapade kazni 25c. Zberemo se v Knausovi dvorani ob pol ene (12.30 Eastern time) ter se odpeljemo v Collinwood in sicer do mosta. Sestre v Collinwoodu naj se zberejo pri mostu, in naj nas tam počakajo, da skupno odkorakamo na določeni prostor. Prošene ste tudi, da se polnoštevilno udeležite društvene seje, dne 10. septembra, ker se bo razpravljalo o Narodnem Domu.

S Sestrskim pozdravom Helena Mali, tajnica (70)

Hrana brez vrednosti.

Hrana, ki nima rediline vrednosti, je popolnoma brez pomena. Vsakdo bi moral dobro premisliti, kakšna hrana mu daje največ redilnosti. Če bi kaj vznemirilo redno prebavo, moramo takoj poskusiti, da telo popolnoma sčistimo, ne da bi je oslabili. Zanesljivo sredstvo v takih slučajih je trinerjevo ameriško grenko vino. To ne prežene samo nečistobe iz prebavljalnih organov, pač pa jim daje moč, da opravljajo svoje delo brez medicin. Pri boleznih želodca, jeter je to zdravilo velike vrednosti. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Da zadovoljnimo mnogim prošnjam, vam lahko pošljemo Trinerjevo vino po pošti za 60c steklenico.

Naročnina $2.00 na leto.

POZOR POŠILJATELJEM DENARJA!

One, ki žele poslati domov denar, obveščamo s tem DA POD NOBENIM POGOJEM ne odpošiljamo DO PREKLICA denarja v staro domovino. Nobena banka v New Yorku ne dela kupčij in raditega smo TUDI MI USTAVILI POSLOVANJE. KAKOR HITRO SE RAZMERE IZBOLJŠAJO, BOMO OBVESTILI ROJAKE POTOM ČASOPISOV.

TVRDKA FRANK SAKSER,

Glavni urad: 82 Cortlandt St. NEW YORK, N. Y.
Podružnica: 6104 St. Clair-av CLEVELAND, O.

V STARIH ČASIH.

Večkrat slišimo, kako so naši dedje živeli in kako zdravi so bili. Bili so v neprestanem stiku z naravo, brez strasti. To je skoro nemogoče za ljudi, ki živijo v mestih in se veselijo življenja. To neredno življenje, pa tudi pomanjkanje svežega zraka in solnčnih žarkov, ima slab upliv na nas in nas prisili, da iščemo taka zdravila, ki ohranijo naše prebavljalne organe v delavnem redu. Tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo ameriško grenko vino

Prva naloga tega zdravila je da spravi iz prebavljalnih organov vse, kar ne spada tja, posebno ostanke hrane, ki so ostali v želodcu neprebavljeni in tam gnijejo. Ti odpadki zastrupljujejo celo telo. Druga naloga je, da utrdijo prebavljalne organe, da se bolezen zopet ne prikaže. Mi priporočamo daljšo rabo tega zdravila.

PRI ŽELODČNIH BOLEZNIH,
PRI BOLEZNIH JETER,
PRI BOLEZNIH ODVAJALNIH ORGANOV

ker dajo takojšno zadovoljnost in perfektno ozdravljenje. Ravno tako deluje to zdravilo pri drugih simptomih, kakor pri zaprtju, nervoznosti, bruhanju, bolečinah in krčih, pri bledosti, upadlosti, pri zgubi apetita in nespečnosti.

PO LEKARNAH.

JOS. TRINER,
IZDELOVALEC
1333-39 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Trinerjev liniment je jako močno zdravilo, ki se lahko zmeša z olivnim oljem. Bolečine v udih, sklepih in mišicah mnogokrat zginejo, ko se enkrat namažete. Imejte ga vedno doma, da ga rabite, kadar je potrebno.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 18. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6106 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 1053 East 61 Street.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 East 62nd Street.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Avenue.
ODBORNIKI: Frank Jakšič, 3922 St. Clair Ave. Josip Russ, 1306 E. 55 St. Frank Zorič, 1365 E. 55 St. Frank Černe, 6034 St. Clair Ave. Anton Grdina 6127 St. Clair Ave. Ignac Smuk, 1192 Norwood Rd. Anton Oštir 1188 E. 61 St.

Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavnega tajnika

Pisarna glavnega urada se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, zadaj. Cuy. telefon: Princetto 1276 R.

IZ GLAVNEGA URADA

Šesti zapisnik seje glavnega odbora, ki se je vršila 13. avg. 1914 v novih prostorih na 1052 E. 62nd St.

Predsednik J. Gornik otvori ob 9. uri zv. sejo pozdravi navzoče odbornike.

Čitajo se imena glavnih odbornikov, navzoči so: J. Gornik, P. Kogoj, F. Hudovernik, J. Knaus, Fr. Jakšič, J. Russ, F. Zorič, F. Černe, A. Grdina in I. Smuk. Odsotna sta J. M. Seliškar in A. Oštir.

Zapisnikar čita zapisnik zadnje seje 16. julija in se na predlog br. Černeta sprejme.

Br. predsednik pojasnjuje glede opravilnika, ki bo v kratkem izdan na vsa krajevna društva se mu da še nadaljna pojasnila o sestavi, kar je bilo v starem opravilniku še pomankljivega.

Br. Jakšič poroča o članih, kateri so bili člani stare zveze in do danes še niso naredili svojih oporok, se vzame poročilo v naznanje.

Predloži se račun za zvezin pisalen papir, kuverte in rezit knjige v znesku $11,25, račun se odobri.

Br. tajnik poroča o članu Jakob Želc, član št. 1, omenjeni član je vzel potni list za dobo treh mesecev v staro domovino, ker pa bode koncem avg. preteklo že šest mesecev in potnega lista ni podaljšal, se ga črta iz S. D. Z. Potni list je bil izdan za dobo treh mesecev marc, april in maj 1914.

Odbor za selitev glavnega urada SDZ, poroča, da je vzel v najem stanovanje pri br. J. Knausu na 1052 E. 62nd St. v prve mnadstropju, od avg 1. '14 do 31. dec. 1916, z mesečno najemnino $20.00, kjer bode objednem tudi stanovanje za glavnega tajnika. Zveza bode plačala mesečno $10.00 z prosto luč in kurjavo, glavni tajnik pa ostalo.

Br. tajnik predloži umrli list od članice c. št. 419 Ana Jalovec, članica št. 4, katera je umrla dne 29. junija t. l. vzrok smrti pljučnica, br. tajnik predlaga da se odloži do prihodnje odborove seje ker ni navzoč vrh. zdravnik, ker se o tej članici mnogo govori, pod kakšnim pogojem jo je mogel vrh. zdravnik sprejeti za $1000.00.

Predloži se drugi umrli list od člana Jakob Dečman c. št. 267 član dr. št. 1, kateri je utonil dne 15. julija t. l. v Lake Erie, posmrtnina se odobri, svota $1000.00 se nakaže njegovi ženi Frances Dečman, bivajoča v Domžalah na Kranjskem, glede evropske vojne, se bo mogla posmrtnina šele po 60 dnevih izplačati, ker preje se denarja ne dobi iz hranilnice.

Predložijo se bolniške listine od članov; dr. št. 1. F. Bojc, J. Unetič in M. Žabkar, kateri člani so imeli za časa njih bolezni nezadostno število bolniških obiskovalcev, Br Zorič poroča glede tega, da krivda ne leži na društvenem tajniku, ampak na članih kateri se selijo, drugi so zopet odpotovali in ne povejo svojih naslovov, radi tega je prišlo, da niso bili v redu obiskani, poroča nadalje, da je dr. št. 1. na zadnji seji uredilo boljše nadziranje bolnikov, na predlog br. F. Černeta se listine odobrijo.

Bolniška listina od Jos. Torkar se pošlje društvu nazaj, da naj društvo samo ukrepa o njemu, društvu se poroča sklep seje.

Predloži se bolniška listina od Mary Zdolšek, c. št. 246 dr. št. 2. se naznani društvu sklep seje.

Predloži se bolniška listina od Frances Sajovic, c. št. 790 dr. št. 11, bolniška podpora se ji odkloni, sklep seje se poroča na društvo.

Ker se nobeden ni več oglasil k besedi, zaključi predsednik ob 11 uri zv. sejo.

F. Hudovernik, zapisnikar.

Zahvala.

Vsem cenjenim društvom in slav. občinstvu, ki ste količkaj prispevali, da se je veselica dr. sv. Jožefa tako dobro obnesla, se iskreno zahvaljujemo, kakor tudi vsem darovalcem, ki so kaj pripomogli v proslavo 15 letnega obstanka dr. sv. Jožefa.

Naznanja se tudi, da se vrši žrebanje za kolo na seji, 23. avgusta. Vsi bratje so vabljeni, da se udeleže. Odbor.

Pozor rojaki!

Rojaki, kadar imate hišo zavarovati ali pohištvo, ne hodite vpraševat svojega grocerista ali kakega druzega trgovca, ker vsak ve svoj posel, groceristi in drugi pa ne vedo o zavarovalnem poslu nič. Pridite k meni, in zavarujem vam vse, kar je treba zavarovati, in vam tudi jamčim, da kadar vas nesreča doleti, da dobite vse izplačano, kar vam je obljubljeno. Ako pa vprašate kakega samoonarja, kje se je najbolje zavarovati, vam bo povedal, da je on dal vse svoje zavarovati pri nekem agentu (whiskey agent) in ki je "fajn" človek. Kriči pa vsak: Svoj k svojim! Toda tisti, ki kričijo svoji k svojim, pa ne gredo rojaku na roko, samo toliko, da vam prodajo blago, če vi delate v tovarni, trgovec pa v trgovini, pa misli, da vi niste njegov rojak, ker marsikateri trgovec si domišlja, da je več kot vi. Zato pa zaupajte le poštenim gostilničarjem in trgovcem, o katerih ste dobro prepričani, da vam dobro hočejo. Lahko rečem, da 95% trgovcev niso zmožni drugje peljati trgovine kot ravno tam kjer so delavvci, potem pa še kričijo, da delavec ni dober plačnik. Ne pozabite, da prodajam tudi hiše. **Jos. Zajec, 1378 E. 49th St. Tel. Central 6494 R.** Za vsebino tega oglasa sprejmem podpisani vso odgovornost sam za sebe.

Slovenska in hrvatska zlatarska trgovina.

V zalogi so ure vsake vrste, fine verižice, jamčene 15 let, čisto zlati priveski, Jednotni znaki grafofoni, plošče iz stare domovine in drugih jezikov.

Ako želite kupiti zanesljivo blago, pridite ali pišite meni, ker bodete bolje postreženi kot pri kakem tujem. **Blago jamčeno,** in se vzame nazaj, če ni po volji ali se popravi.

Cene grafofonov od $18 do $500 Če naročite grafofon za $18 dobite 5 slovenskih plošč, za $20.00 dobite 6 plošč, za $25, $35 in $50 grafofon dobite 12 plošč brezplačno.

Sprejemam vsakovrstne ure v popravlo in druge stvari, kar se tiče moje trgovine. Trgovina se nahaja nasproti Lake Shore banke.

Josip Marinčič,
5409 St. Clair Ave.

Pozor!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da mi je še nekaj številk ostalo za ure, graniofone, diamante in drugo zlatnino. Plačuje se po $1.00 na teden do $26.00 in dobi vsak vrednosti za $26, tisti pa, ki bode zadel zadnjo številko, dobi za $52 vrednosti. Zatorej ne odlašajte in pridite do nedelje v trgovino k

FRANK ČERNE
6034 St. Clair ave. vog. 61. cest.
(69)

Naprodaj imam fino novo vinsko prešo, ki se lahko naredi tudi na elektriko. Proda se poceni, če se takoj zglasite. 5605 Bonna ave. (69)

Posebna naznanila.

Med ljudmi se je razširila govorica, da se bo svoječasno Knausova dvorana predelala za stanovanja. Spodaj podpisani Mr. L. Schwalb, 6114 St. Clair ave. želi naznaniti vsem Slovencem, da je vzel v najem poslopje Mr. Knausa za dobo desetih let, in da sedaj prezidava dvorane kakor tudi spodnje prostore na tak način, da bo kras vsakemu v tej naselbini. Mr. Schwalb prosi vse tajnike društev, ki sedaj zborujejo v Knausovi dvorani, da mu blagovolijo izročiti imena njih društev in uradnike, da jih lahko zapiše v svoje knjige, da se ne naredi zmešnjava v knjigah. Zborovalne dvorane kakor tudi velika dvorana bo na novo okrašena in popravljena. V nadi, da ostanejo vsa društva v tej dvorani, ki so dosedaj tam zborovala, se priporoča vsem slovenskim društvom in Slovencem udani

LEON SCHWALB,
6114 St. Clair ave.
(69)

VINKO PRISTOV,
Slovenska kavarna.

Pripiročam cenj. rojakom dobro turško kavo, čaj, limonado, dobroznani Tellings Ice Cream ter razne druge pijače. V zabavo sta na razpolago dva biljarda in lep prostor za balinc, kamor posebno vabim rojake s Krasa. Imam vse boljše starokrajske in ameriške časopise. V sobotih odprto celo noč V obilen obisk se priporočam V. Pristov. (Fri-73)

Naprodaj sta dva motorna kolesa, jako poceni, če se hitro prodasta. Garantirana prve vrste kolesa. Poskušnja zastonj. 6706 Bliss ave. (67)

KJE Je Louis Pohlin.. Meseca januarija mi je poslal eno razglednico, pa nič naslova. Komur je kaj znanega o njem, naj blagovoli sporočiti na Anton Pohlin, 6119 St. Clair ave. Cleveland, Ohio.

Slovenka dobi službo pri slovenski družini. Vprašajte 1306 E. 55th St. zvečer.

Sprejmeta se dva poštena fanta na hrano in stanovanje. 1153 E. 60th St. (65)

Svarilo in priporočilo.

Rojaki, zapomnite si, da kadar kupujete hišo ali drugo posestvo, da ne dajete vašega težko zaslуženega denarja samo na obljube agenta ali pa lastnika posestva, ampak glejte, da imate vedno črno na belem zapisano. Ne delajte kupnih pogodb in se preveč naslanjate na svojo službo, ker službo lahko zgubite ali pa zbolite. Torej kadar ste namenjeni kupiti hišo in imate malo svoto denarja, oglasite se pri meni, imam vedno hiše naprodaj, da se plača mala svota takoj, potem pa samo toliko kolikor hisa zasluži. Kupno pogodbo naredimo pisano do črke, kakor se pogodimo. Se priporočam Jos. Zajec, 1378 E. 49th St. Tel. Central 6494 R. (67)

POZOR!

Proda se s proste roke dobro idoča slovenska gostilna na Johnsonville, Ill. skupno s hišo. Johnsonville je oddaljen dve milji južno od La Salle, velike slovenske naselbine. V bližini so trije premogovi rovi in dve tovarni. Natančneje se poizve pri Jos. Mesojedec, R. R. 24 Box 143, La Salle, Ill. (69)

Slovenka dobi takoj delo za hišna opravila. Oglasi naj se na 1115 Norwood Rd. (67)

FRANK BRICEL
Slovenski expresman.

Prevažam vsakovrstne stvari, postrežba točna in zanesljiva. Oglasite se na 6026 St. Clair ave. ali telefonirajte Princeton 1274 R. (100)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK,

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 zvečer

Telefon urada: East 408 J.
Telefon stanovanja: Eddy 1856 M.

Mlad trgovski pomočnik vešč slovenskega, hrvaškega, nemškega in angleškega jezika želi primerne službe. — Nadalje želi mlad Slovenec stopiti v službo k kakemu slikarju ali fotografu. Prosim, da se pisma naslovijo na J. V. R. Nol. Box 108, Cherokee, Kans. (67)

PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam se najtopleje priporočam v nakup vsakovrstne ženske kakor tudi otročje gotove obleke. Kakor vam je znano, imam v zalogi vedno čisto, sveže in moderno blago, in ker se držim starega pregovora, da boljši so mali in gosti dobički, kakor veliki in redki, zatorej dobite vsako vlago po vedno nižji ceni kot drugje.

Za neveste imam vedno najlepšo izbero finih in modernih poročnih oblek, vencev, šlajarjev in vse drugo po vedno nižji ceni kot kje drugje. Za obilen obisk in podpiranje mojega poduzetja se najtopleje priporočam in vam bom tudi vedno hvaležen.

BENO B. LEUSTIG.
6424 St. Clair ave. blizu Addison Road. (74)

Driska,

krč v želodcu, poletne pritožbe in črevesne neprilike, kolero morbus in vnetje črev pri odraslih kakor tudi pri otrocih hitro odpravi Severovo zdravilo zoper drisko (Severa's Diarrhoea Remedy). Čitajte sledeči dokaz ,katerega piše g. Geo. Prokop, 251 French St., New Brunswick, N. P. "Severovo zdravilo zoper drisko je zelo uspešno učinkovalo. Moj otrok je bil hudo bolan vsled driske, toda kakor hitro sem dobil vašo zdravilo, sem ga mu dal kakor predpisano v navodilu in v petih dneh je bil otrok popolnoma zdrav." — Cena Severovega zdravila zoper drisko je 25 centov v vseh lekarnah. Vprašajte po njem po imenu. Ako ga ne morete dobiti, naročite ga od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Aug-Fri.)

Slovenka išče dela pri kaki družini. Prevzame vsako delo. Pozivejte na 3852 St. Clair ave. (68)

Naprodaj je avtomobil v jako dobrem stanju, je prevozil manj kot 300 milj, avtomobil ima najmodernejše naprave, električno luč in je garantiran poceni kdor hitro kupi. Oglasite se pri Klein Bros. 6017-19 St. Clair ave. (69)

Soba se odda v najem za dva fanta brez hrane. 1384 E. 41st Street. (68)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

Bell East 2377 W. Cuy. Central 6678 R. — Plin in Kisik. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

Ali poznate te ljudi?

Če vam vaš prijatelj ali vaš sosed pove, da je bil več let bolan, da je obupal nad zdravniki in nad zdravili, da je potem ozdravel v nekaj tednih in sicer radi načina našega zdravljenja, in da sedaj dobro spi in ima slast, da je popolnoma zdrav in z veseljem dela,

ALI BI MU VRJELI?

Vprašajte:
M. Antončič 1026 E. 61st St.
A. Arndorff, 1171 St. Clair ave.
A. Aklalič, 8317 Pulaski ave.
Louis Cat, 1043 E. 61st St.
Geo. Boč, Massilon, Ohio.

Ti so samo nekateri izmed stotin, katere smo ozdravili. Stotine pisem od onih, katere smo ozdravili, je na vpogled v naših uradih od ljudij, ki so prišli v to mesto kot

ZADNJE ZAVETIŠČE da OZDRAVIJO

Mi vsak dan odpošiljamo iz našega urada ljudi, ki so se ozdravili. Da, ozdravili, da ostanejo zdravi, močni in zdravi možje in ženske.

V naših uradih ne vprašujemo samo, pač pa preiščemo celo vaše telo. Mi pogledamo v notranjost vašega telesa z X žarki, preiščemo vašo kri s mikroskopom. Mi ne ugibamo, pač pa takoj povemo, če morete ozdraveti ali ne.

Frank Glavic, 5133 Bragg Rd. pravi, da je veselje ozdraviti pri nas, ker ni noža in nič časa zgubljenega pri delu.

Naši uradi so najbolj pripravni za zdravitve vseh kroničnih bolezni, revmatizma, nervoznosti in krvnih bolezni, kakor bolečin v grlu, pljučah, želodcu, jetrah in mehurju. Zdravi se tako kot v velikih sanatorijih v Evropi. To zdravljenje dobite samo v uradu

DR. L. E. SIEGELSTEIN
PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE. BLIZU 9. CESTE.
CLEVELAND, OHIO

Naprodaj je dobra, mala in iskra kobila, stara 4 leta, velik voz in vsa konjska oprava. Proda s eradi smrti lastnika. Agnes Dular, 3942 St. Clair ave. (67)

Naprodaj je hiša z zemljiščem vred. Proda se jako poceni. Najlepša prilika, da pridete do dobrega zemljišča. Poizvejte pri Jos. Koprivec, stop 126 Shore Line, Euclid, O. (68)

Pozor!

Slovencem, ki se selijo ali potrebujejo voz za prevažanje kakoršnjekoli stvari, se uljudno priporočam kot expresman. Postrežem točno in zanesljivo po primernih cenah. Prosim obilo naklonjenosti. Anton Gregorc, 1391 E. 39th St. (67)

Soba se odda v najem za dva fanta, brez hrane. 5704 Prosser ave. (68)

Naprodaj v Collinwoodu posestva in zemljišča (lots) prav po nizki ceni. Slovenski prodajalec Josip Vidmar, 15217 Luknov ave. N. E., blizu šole. (37-14-36-15)

MARESH PIANO CO.

Se priporoča Slovencem za nakup vsakovrstnih glasovirjev, viktrol in godbenih inštrumentov. Nič renta, poštena vrednost, najnižje cene, gotov denar ali kredit. Prodajata Maresh in L. Renk, dobro znana Slovana vsem Slovencem, 3303 E. 55th St. blizu Broadwaya. (68)

Odvisno je od vas da se prepričate, ako nam ne verujete, da je

Pure Rye Whiskey

Čisto naravno 8 let staro žganje prve vrste in garantirano od Zjed. držav. Serial št. 54925.

Zahtevajte "GG" žganje. V zalogi po vseh boljših gostilnah,

steklenica $1.00

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO'Y.
6102 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Neprodaj je stara in dobro upeljana trgovina blizu slovenske cerkve. Lastnik gre v penzijo. Vprašajte na 6217 St. Clair ave. (68)

POZOR!

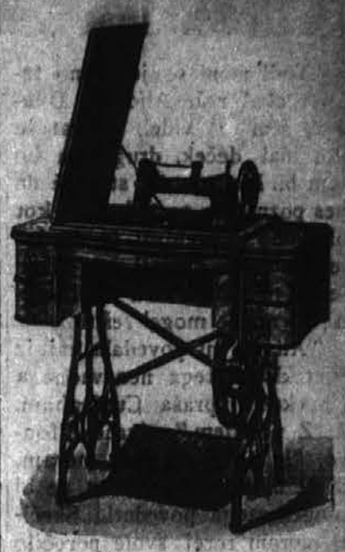

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se preselil s svojo trgovino iz 6408 St. Clair ave. na 5806 St. Clair ave., blizu 55. ceste. Objednem se priporočam vsem mojim starim odjemalcem kakor tudi drugim, za nadaljni nakup v moji trgovini. Na izbero imam najboljše šivalne stroje, katere prodajam po najnižji ceni in sicer od $19.50 naprej. Popravljam tudi vsakovrstne šivalne stroje, točno in zmerno po nizki ceni.

Brusilnica

v kateri brusim raznovrstne britve, škarje, nože ter sploh vse drugo rezilno orodje. Poleg tega dobite pri meni najboljše vrste britve, škarje, nože ter vsako drugo brivno in rezilno pripravo, po najnižjih cenah kakor se more dobiti. Za vsako stvar in za izvrstno delo vam jamčim.

Popravljam tudi samokrese, puške, električne ali plinove likalnike in druge raznovrstne stvari. Popravila točna in zanesljiva.

Se priporočam

Karol Bauzon,
5806 St. Clair Ave.
blizu 55. ceste.

Ta hiša je naprodaj po jako nizki ceni. Na stop 126 Shore Line ali Arrowhead Ave. 3 minute do kare. Enajst sob, prodajalna, velike kleti hlevi in šupe.

Cena samo $2850

Prodaja FRANK PYLICK, 732 EAST 200rd ST.

Anton Kolar Jr.
CAFE CARNIOLA. - SLOVEN. GOSTILNA.
3222 Lakeside Ave.
DOBRA POSTREŽBA Z NAJBOLJŠIMI PIJAČAMI IN SMODKAMI.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovodja.

NEVESTA Z MILLJONI.

(Nadaljevanje romana "Grof Monte Cristo" in nadaljevanje romana "Vladar sveta")

Spisal Al. Dumas. ::: *Poslovenil L. J. P.*

"Tudi meni se je vedno tako zdelo," reče Alfonzo. Dvakrat sem ga videl, enkrat še kot mal deček, drugič pa ko sem bil šestnajst let star. Še da nes pozna vse te pokrajine kot bi vedno tu prebival, in vendar je minulo že dvajset let, odkar je bil tu zadnjič. On je bil edini, ki nas je mogel rešiti."

"'Ali bi mi povedala kaj iz preteklosti tega nenavadnega človeka?" vpraša Cuningham.

"Z veseljem," odvrne Alfonzo, "le povedati vam moram, da če bi govoril en teden, ne bi mogel vsega povedati. Skrčiti moram torej svoje poročilo na eno uro. Edmond Dantes je vzrastel kot navaden priprost fant, dokler ni strašna krivica, ki se mu je zgodila, mu oropala nevesto in pogubila njegove stariše. Tedaj je prisegel da se bo maščeval nad vsemi onimi, ki so ga naredili nesrečnega. Dasi je bil v močni ječi, se mu je posrečilo pobegniti iz zaporov in priti do zakladov, s katerimi je postal najbogatejši mož na svetu. Z nevrjetno energijo z čudovitim bistroumjem je začel spolnovati svoje maščevalno delo, in pri tem je vedno skrbel, da ne trpijo nedolžni, pač pa da zadene maščevanje samo one, ki so krivi bili njegove nesreče. Njegovi nasprotniki so medtem dospeli do visokih častij, toda on jih je znal vseeno telebniti v visočine. Ko so bili njegovi nasprotniki pogubljeni, je s svojo ženo Hayde zapustil Evropo, da se naseli v novem svetu. Bival je tedaj v Californiji, kjer se je sestal z mojim starim očetom, katerega je dobil onemoglega v puščavi. Moj stari oče je kmalu umrl, toda še poprej je Dantesu razodel skrivni kraj silne množine zlata, katerega je tudi takoj poiskal in prodal.

Toda njegov delavni duh ni mogel mirno uživati silnega bogastva. Hotel je uporabiti zaklade v korist človeštva. Ko se mu je posrečilo maščevati svojo osebno jezo nad onimi, ki so mu zagrenili življenje, je hotel biti pomočnik in branilec vseh trpečih in zatiranih. Sklenil je pridobiti si može, ki so šli skozi vso šolo življenskega trpljenja, ter jih izučiti, da mu pomagajo v dosego njegovih visokih ciljev. Ob tej priliki se je seznanil z mojim očetom in z mojim strijcem Buhtingom. Ta dva si je izbral za svoja tovariša, toda poprej jima je dal okusiti poln kelih grenkega trpljenja, kar je oba skor življenje veljalo. Neki ničvredni lopov, sin enega izmed mož, katerega je Dantes uničil, je sklenil nad njim se maščevati in mu je ubil edinega sina. To ga je napotilo, da je sklenil razdati vse svoje premoženje in oditi v svet kot misijonar ljubezni in resnice. Svoje premoženje je razdelil med svoje prijatelje in služabnike. Največ so dobili moji stariši in moj strije, kakor tudi oče Edmond de Treporta, ki mu je bil vselej dober prijatelj. Za sebe je obdržal le toliko kot je bilo potrebno, da preživi svojo družino, in od tedaj smo ga le redko videli. Moj oče sicer dopisuje z njim, in še danes spolnuje njegove želje s tem, da podpira siromake in se poteguje za pravice zatiranih, toda ker je zdaj v vzhodni Indiji, zdaj v Avstraliji, Afriki ali Ameriki, mine vselej več let, predno zopet obišče svoje prijatelje. To je kratko, površno poročilo o delovanju tega moža, ki vam nekoliko razkrije skrivnosti njegovega burnega življenja. bodemo še dalj časa skupaj, sem prepričan, da vam lahko še marsikaj povem iz njegovega življenja. Kakšen upljiv ima ste danes videli pri Indijancih. Blazna divjina Indijancev je zginilla, ko se je on prikazal, in njegova beseda je dosegla to, česar ni moglo doseči naše orožje."

Kmalu potem stopita don Lotario in Dantes iz koče. Pogled starca počiva nekaj minut pozorno in dobrotno na treh mladih možeh, ki so se mu spoštljivo umaknili.

Potem pa reče Dantes:

"Končajmo dogovore z Apači. V nekaj urah bo večer, in vsi bodemo bolj mirno spali, če vemo, da se je mir potrdil. Ker je moj prijatelj Toledo, njegov sin Alfonzo in Edmond de Treport udeležil se boja, tedaj so lahko navzoči pri obravnavah, in za Cuninghama je tudi podučno, če je navzoč. Torej naj nas spremlja. Toda še poprej je naša dolžnost, da naznanimo Litavanu smrt njegovega očeta. Apači so mrtveca pokopali, dasiravno je bil njih sovražnik, in zasadili na njegov grob sulico, da sin lahko najde grob svojega očeta."

Litavana pokličejo in Dantes govori z njim v indijanskem narečju. Sin Keikaua sicer ni kazal nobene zunanje razburjenosti, toda poslovil se je takoj, da zahteva svojega konja od Apačev in se poda na grob svojega očeta. Don Lotario ga bogato plača pred odhodom.

Pet mož pa odide brez orožja — tako je Dantes odločil — proti sredini vasi. Takoj jim pride nasproti nekaj Indijancev, med katerimi opazi Edmond tudi tolmača glavarja Vilhamenu, Dantes, katerega so Indijanci najbolj spoštovali, govori najprvo z njimi. Potem se pa podajo vsi proti sredini vasi, kjer je bil poseben posvetovalen prostor. Zdelo se je, da Indijanci niso nič kaj posebno pripravljeni narekovati lahke pogoje, in res so trpeli silne zgube, ker skoro vsi vojniki Vilhamena so zgubili življenje. Toda Dantes jim zagotovi, da se belci ne bodejo maščevali, in da so deloma sami krivi, ker so prelomili obljube in prisege, katere so sklenili prejšnje dnij z don Lotarijem. Don Lotario je namreč sklenil z Apači pogodbo, po kateri so se Indijanci zavezali, da naj vlada večni mir med raznimi rodovi Apačev in med člani ter služabniki družine Lotario.

Pogajanja so se vršila med peti mi Indijanci, kot je običajno pri takih prilikah. Dantes sam je bil za tolmača, in videlo se je, da mu Apači niso ugovarjali. O kaki odškodnini sploh ni bilo govora, pač pa le o darilih, s katerimi je nameraval don Lotario obdariti Apače, ki sklenejo nove prijateljske pogodbe z njim. Don Lotario plača takoj gotovo svoto kovanega zlatega in srebrnega denarja, in obljubi poleg tega Indijancem petdeset pušk in sto nožev, zraven pa še mnogo odej in nakitnih predmetov. Ker je pa don Lotario sprevidel, da je vojska, ki je tedaj divjala v Zjed. državah, uničila bržkotne tudi njegovo posestvo, ali pa bo sam potreboval orožje, se je tudi orožje spremenilo v plačilo gotovega denarja, kateri se Indijancem splača, ko pridejo na posestvo don Lotaria s svojimi darili. Indijanci so poleg tega še belcem obljubili, da prinesejo belcem kruha in sveže vode.

Že je zašlo solnce, ko so se te pogodbe z vsemi svečanostmi podpisale. Konji so ostali čez noč še pri Indijancih. Ujeti služabniki pa, ki so bili še pri Indijancih, so pa bili takoj spuščeni.

Koliko so si možje imeli povedati, ko so pozneje skupaj sedeli pri brljavi sveči v svoji koči. Dantes je poročal, da je prišel od severa, in je hotel obiskati don Lotaria. Na njegovem posestvu so mu povedali, da je don Lotario odšel iskat svojo hčer, nakar je jahal takoj v Presidio del Norte, kjer je dobil še natančneja poročila. Vedel je takoj, da bo imel velik upljiv pri Indijancih, zato je jahal naravnost k njim. Tudi dogodek Alfonza v Baranca de Agua santa, je zbudil začudenje vseh. Alfonzo je moral Dantesu natančno razložiti, kako se ozdravi dotične vrste strup, kajti ta najnovejša pridobitev znanosti mu je bila dosedaj še neznana.

Inez, v kotu sedeča, pa posluša pazno, ne da bi se vvtikala v govor.

Drugega jutra pa zapusti vsa četa usodepolno indijansko vas.

Arizona.

Država Arizona je prišla pod Zjedinjene države leta 1849 po vojski z Meksiko, ter leži med Californijo in Texas. Dežela ni sposobna za večjo živinorejo, ker je pregorata, pa tudi za poljedelstvo ni preugodna, za trgovino še manj, ker je preodtaljena od morja. Zato še danes ni kaj gosto naseljena. Celo Indijanci niso nikdar kaj posebno marali za njo, ker oni ljubijo ravnino in ne hribovitega skalovja.

Toda v eni dolini se je precej kmalu začela razvijati kultura; to je dolina Aripa. Tu se preneha do 7000 čevljev visoko gorovje, in pričenja se boljša vegetacija kot jo morete sploh kje v Arizoni opaziti. Goveda in ovce se dobijo tu v množini in presenečijo oko tujca, ki je sicer navajen le na črede divjih bivolov in prerijskih psov. Tu dobite tudi precej lepo se razvijajoče se mesto s precejšnimi poslopji, krčmami in manjšimi hišami. Lepi parki ki obdajajo mesto, vrtovvi, se vrste skoro okoli vsake hiše. V mestu samem pa slišiš govorico skoro vseh narodov, ker tu se zbirajo južni in severni Amerikanci, Meksikanci, Angleži, Francozi, Nemci Spanci, Italijani in Švicarji. Dobiš tudi mnogo temnih postav zamorcev, ki pa ponosno nosijo glavo, kajti ti niso sužnji kot njih bratje na jugu, pač pa prosti. Za prijazen sprejem jim jamči skoro vsaka hiša, najbolj pa v hiši don Lotaria. Kajti tu je vsak tujec dobrodošel. Lahko ostane, dokler hoče, in če je zmožen dela, pa lahko ostane za vedno.

In tu sem se je umaknil don Lotario, dalelč od ameriške civilizacije, mož, ki bi na dvoru angleškega kralja lahko igral najsijajnejšega kavalirja, najbogatejšega bankirja v New Yorku. Pokoren željam Dantesa, je najprvo prevzel njegove naselbine in posestva v Californiji. Toda ko je novica o odkritju zlata prišla med svet, in ko so tisoči in tisoči drveli tja, je Dantes nasvetoval, naj Lotario pusti Californijo in gre naprej.

"V Californiji ni več dela za nas," je rekel Dantes. "Dežela je postala lastnina Amerikancev, in ti bodejo že storili svojo dolžnost. Pojdite proti severni Meksiki. To je dežela, ki potrebuje dobrih državljanov. Iz dobičkaželjnosti se ne bo nihče tam naselil, ker dežela nima zakladov. Mož mora tam delati sam z nesebičnim in sijajnim vzgledom, da pokaže drugim, kaj se da narediti z marljivostjo in poštenostjo. Naloga je teška, brez slave. Raditega vam izročam to nalogo. Toda živeli bodete tam s svojo mlado soprogo, z vašimi ljubimi otroci bolj srečno, kot sploh kak knez na prestolu."

Dalje prihodnjič.

Naša tiskarna je slovenska unijska tiskarna.

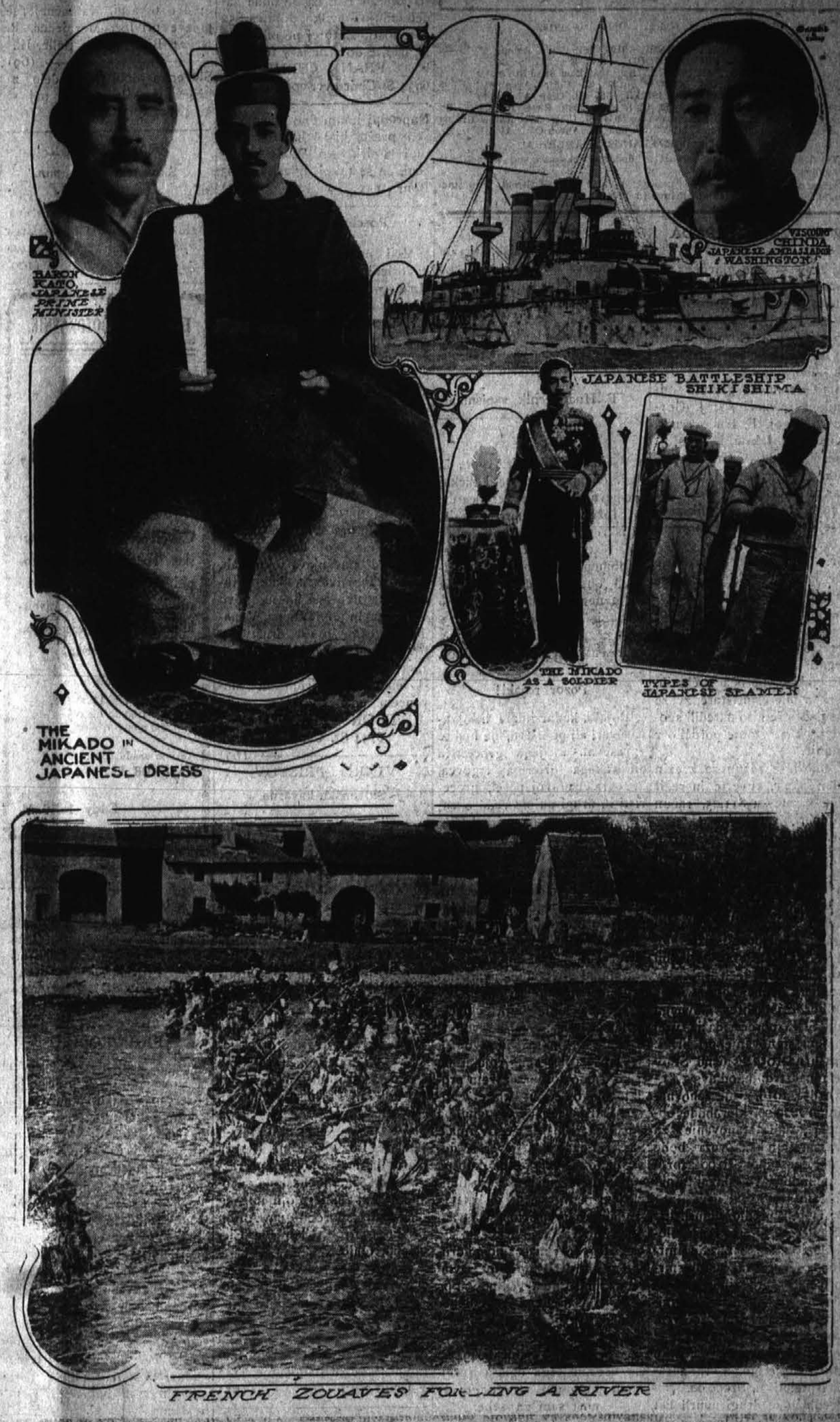

Mi imamo slovenske prodajalce, ki lahko z vami govorijo.

Bailey's THE BIG STORE ONTARIO PROSPECT

Vprašajte za slovenske prodajalce v drugem nadstropju.

Razprodaja $5.00 oblek za moške in fante, katere obleke so bile prej $10, $12 in $15 se nadaljuje v soboto. Dobite čisto sveže blago, in razprodaja se začne znova.

Ker dobite tu največjo vrednost svojega denarja, pridite zgodaj, da izberete najbolje.

$5